

Leto VIII.

V Ljubljani, 17. avgusta 1912.

Štev. 8.

PIERRE LOTI:

Življenje dveh mačk.

(Za mojega sina, kadar bo znal čitati.)

VI.

(Dalje.)

Nikoli ni šla ven, ne po dnevi ne po noči in je živela tako sedem mesecev, v polmraku in v vednem neprestanem guganju te krovne izbice in sčasoma je nastala med nama popolna zaupnost; ob enem sva se naučila popolnoma do dna spoznavati drug drugega, kakor se redko dogaja med človekom in živaljo.

Spominjam se prvega dné, ko so najini odnosi postali v resnici prisrčni. Bilo je to na širokem morju, na severju Rumenegega morja, v žalostnem septembrovem vremenu. Prve jesenske megle so se začele tvoriti na vodah, ki so se bile nenadno ohladile in postale nemirne. V tistem podnebjju prihajata mraz in oblačno nebo kaj hitro in prinašata nam Evropejcem, ki se peljemo le skozi, tem večjo melanholijo, čim bolj se čutimo oddaljene. Imeli smo smer proti vzhodu, ves čas vozeč po nemirnem morju, ki nas je enolično zibalo, pri čemur je vsa ladja žalostno pokala. Moral sem zapreti svoje okence in moja izbica je bila razsvetljena le še kakor kakšna klet z ono svetlobo, kar je je prihajalo skozi debelo stekleno lečo, ki so preko nje hodili grebeni zelenkastoprozornih valov in včasih napravili v sobi popolno temo

Vsaka gospodinja, ki hoče
naj pošlje snovi

Pripravil sem se, da bi pisal na oni ozki majhni mizici s predalčki, ki je povsod enaka v vseh naših kabinah, ujel sem bil samo redek trenotek, ko služba daje popoln mir in ko se misel umakne v svoj dom kakor v klostersko celico.

Kitajska Muca je prebivala pod mojo posteljo že blizu dva tedna. Živela je tam popolnoma sama zase, skromno, melanholično, bila je spodobna in ni nikoli šla preko mej one sklede, napolnjene s peskom, pokazala se je le redkokdaj in bila skoro vedno skrita, kakor da bi jo trlo domotožje po njeni domovini, kamor se ni imela nikoli več vrniti.

Naenkrat sem opazil, kako se je prikazala v polmraku, kako se je dolgo pretegovala, kakor bi hotela pridobiti še časa za premislek, potem pa kako se mi je bližala obotavljajoč se in večkrat se ustavljajoč; dà, včasih je s prav kitajsko gracijoznostjo držala eno svojih tačic par trenotkov v zraku, predno se je odločila, da jo položi pred sé in napravi korak naprej. In ves čas je imela oči uprte náme z vprašajočim pogledom.

Kaj bi mogla hoteti od mene? ... Lačna ni bila na noben način: dvakrat na dan ji je serviral moj sluga zelo okusno jed. Torej kaj? ... — Ko je bila že čisto blizu, popolnoma zraven mene, tako da se je dotikala skoro moje noge, se je vsedla, privila svoj rep in prav nalahko zamijavkala.

In ves čas je gledala náme, gledala mi v oči, kar je kazalo na to, da je v njeni majhni glavici cel svet razumnih predstav: gotovo je najprej morala razbrati, kakor sploh vse višje živali, da nisem samo kakšna stvar, ampak misleče bitje, ki je sposobno sočutja in pristopna nemi prošnji samega pogleda; gotovo so razun tega moje oči bile zánjo oči, t. j. zrcalo, kjer je njena mala dušica slabo izkušala ujeti odsev moje duše ...

Resnično, kadar na to mislim, so nam neverjetno blizu te živali, ki zamorejo pojmiti take stvari ...

Jaz sem si prvič pozorno ogledal malo obiskovalko, ki je že dva tedna delila z menoj stanovanje: bila je plave barve kakor divji kunec, ob enem pa vsa pokrita z lisami kakor tiger, gobček in vrat sta bila bela; resnično, prav grda je bila, toda posebno zato, ker je bila bolešno mršava — in v celoti je bila pravzaprav bolj nekaj nenavadnega nego grdega, za človeka, ki se, kakor jaz, ne briga za vsa tista banalna pravila lepote. Sicer je pa bila v resnici precej drugačna nego so naše francoske mačke; tace nizke, dolge kakor kuna, rep prevelik, velika ušesa so ji

Zahtevajte Holinsko cikorijo!

stala pokonci, obraz je imela oster kakor vogel zidu; kar je bilo vabljivega na njej, je bilo v očeh, dvignjenih k sencóm kakor so vse oči na Daljnem Vzhodu; te oči niso bile zelene, ampak krasne zlatorumene barve, vedno so se gibale in bile čudovito izrazite.

ln ko sem jo takole gledal, sem spustil roko na to bizarno glavico in gladil njeno plavo dlako, bilo je to moje prvo božanje.

To, kar je začutila, je bilo čisto nekaj drugega in več nego dojem telesne naslade; imela je občutek, da jo nekdo ščiti, da nekdo čuti z njo v njeni zapuščenosti. Zato je torej prilezla ven iz svojega temnega kota; to, k čemur se je odločila po tolikem obotavljanju, da me zaprosi, to ni bilo niti jesti niti piti; bilo je le nekoliko družbe na tem svetu, nekoliko ljubezni za njeno malo mačjo dušico . . .

Kje je to spoznala, ta izvržena žival, ki je pač ni nikoli božala dobrohotna roka, ki je ni nihče ljubil — razun morda v očetovski džunki kakšno ubogo kitajsko dete, ki je bilo brez igrack in ni poznalo ljubezni, ki je raslo kar tako v en dan kakor medla rastlina, ki je odveč v tem ogromnem žoltem mravljišču, tudi tako bedno in izstradano kakor ona, in čigar nedovršena duša, kadar izgine, ne zapusti za sabo več sledú nego njena? . . .

Slabotna tačica se je torej položila plaho name — ol s tako fineso, s tako obzirnostjo! — in dolgo časa me je izpraševala in me prosila s svojim pogledom in mi končno v veri, da si lahko drzne, skočila na kolena.

Zvila se je tam v klopčič, toda s taktom in z rezervo, delala se je čisto lahko in se komaj opirala, bila je skoraj brez teže, — pri tem pa me je neprestano gledala. Ostala je tam dolgo in mi delala napotje, toda nisem si je upal zapoditi, — kar bi bil brez dvoma napravil, ko bi to bila kakšna lepa, vesela živalica, polna življenja.

Vznemirjala se je ves čas pri vsaki moji kretnji, nikoli me ni izgubila z oči, ne da bi se bila bala, da ji storim kaj žalega, bila je preveč razumna, da bi verjela, da sem tega zmožen, ampak le kakor bi mi hotela reči: »Ali ti pa tudi res nisem v napotje in v nadlego? . . .« In njene oči so postale še bolj izrazite in dobrikave in mi govorile čisto razločno: »V tem jesenskem dnevu tako žalostnem za mačjo dušo, ko sva tukaj oba tako-le čisto osamljena v tem zavetišču, ki se izgubljeno premetava sredi ne-

v korist Družbe sv. Cirila in Metoda!

česa nevarnega in neskončnega, — kaj ko bi drug drugemu dala nekaj tistega sladkega, kar uspava bedo, ki je podobno brezsnovnemu in trajajočemu tudi preko smrti, kar se zove prijateljstvo in kar se včasih izraža z ljubkanjem ... (Dalje prihodnjič.)

MANICA KOMANOVA:

Zavarujmo se!

Dandanes so zelo redki oni gospodarji, ki so še toliko ne-
previdni, da ne zavarujejo svojega imetja, bodisi proti
ognju, toči ali drugim morebitnim nesrečam. Pogoste nesreče so
nam pokazale, kako koristna je zavarovalnica za vsakega po-
sestnika in sploh za vsakega, ki se bavi s kakoršnim koli vred-
nostnim blagom.

A nič manj važno, kakor zavarovanje za imetje, je takozvano
zavarovanje za življenje. Le žal, da se za to zavarovanje ljudje
še vse premalo brigajo, dasiravno je zelo velikega pomena.

Zavaruje lahko vsakdo samega sebe ali pa kogar hoče, tako
n. pr. svojega sina, hčer ali kogarkoli. Tudi se zavaruješ lahko
na več načinov.

Zavaruješ se na primer za doživetje gotove dobe, zavaruješ
lahko svojega mladoletnega otroka do polnoletnosti, zavaruješ se
lahko za slučaj nesreče, kar je posebno važno za one, ki oprav-
ljajo težke in nevarne službe, za slučaj svoje smrti lahko za-
varuješ svojo ženo itd.

Rekel boš morda: »E, bolje je, ako polagam v hranilnico!«

To se res lepo sliši, toda vprašam, kdo pa more pri toliki
draginji kaj prida prihraniti?

Sam mi mora vsak pritrditi, da nihče — razun onega, ki
ima podedovan denar — ne more dandanes toliko prihraniti, da
bi živel od obresti.

Pa mi bo morda zopet kdo ugovarjal: »Zavarovalnica je
nevarna, ker se je bati, da bi v slučaju nerednega vplačevanja
izgubil ves zavarovalni kapital!«

Pa saj ravno vsled tega je zavarovalnica mnogo boljša nego
hranilnica. Recimo, da res vsak mesec vložiš nekaj kronic v hra-
nilnico. Priznati mi moraš, da se ti je pripetilo že večkrat, da si

Zahtevajte Holinsko cikorijo!

kronice, namenjene v hranilnico, porabila za kaj drugega. To pa si storila tem lažje, ker si bila v svesti, da oni denar, ki ga imaš v hranilnici že naloženega, ni izgubljen, ako nekaj mesecev ne priložiš običajnih kronic. Toda potreba je dandanes na vseh koncih in krajih toliko, da ni prav nič čudnega, ako polaganje v hranilnico popolnoma opustiš, za časa kake nesreče pa še celo ves prihranjeni denar iz hranilnice dvigneš in ga porabiš.

Pri zavarovalnici pa je kaj takega nemogoče. Že pri za-vesti, da je zavarovalni kapital izgubljen, ako redno ne plačuješ, postaneš toli odločna in marljiva, da redno vsak mesec odšteješ zavarovalnici zahtevane vinarje, ki pa so tako majhni, da se ti zdi ona velika vsota, katero prejmeš o dogovorjenem roku, kakor podarjena.

Zavarovalnica je torej nekaka prisilna hranilnica, ki te tako-rekoč prisili, da moraš štediti toliko časa, da prejmeš za svoje vplačane vinarje veliko svoto.

Zdaj pa še nekaj: Mi smo Slovenci!

Na to tudi pri zavarovanju ne smemo pozabiti! Zavarujmo se le pri slovenski oziroma pri slovanski zavarovalnici!

Teh je dosti in vse ti rade postrežejo s pojasnili brezplačno. Tudi glede varnosti se ni prav nič bati, ker so vse v vsakem oziru popolnoma zanesljive. Slovenske gospodinje važna narodna dolžnost bodi: podpirati, kjerkoli se ponudi prilika, domače zavode, ker nam le na trdni gospodarski podlagi zraste boljša narodna in politična prihodnost.

Tudi kadar si zavarovalnico izbiraš, imej pred očmi ono nam neizogibno potrebno geslo: »Svoji k svojim!«

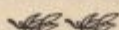
JOS. PREMK:

Iz cikla «Minka».

I.

Kakor nekdanj še rože v polju cveto,
kakor nekdanj se vijejo med njimi steze,
a škrjančki najini odleteli so,
in neme stoje ob potoku breze...

Tvoje krilo med klasjem nič več ne šumi,
v daljavi nekje je tvoj smeh umrl...
E, jaz bom šel in bom žalosti veliki
duri v srce na stežaj odprl...

ki se prodaja v korist narodnih društev

Našim malčkom

Sedem na en mah.

(Iz knjige »Z pohádky do pohádky«, zal. J. R. Vilímek, Praga.)

Gospod mojster Igla je sedel v svoji sobi in šival kakor za stavo. Okoli njega so brenčali roji muh, ki so mu sedale zdaj na nos, zdaj na čelo ali na uho. Dolgo je potrpežljivo prenašal njih vsiljivost, nazadnje se je pa vendar razjezil, poskočil je, zgrabil cunjo in udaril z njo z vso silo po mizi, kjer si je bil prej mazal kruh z medom in se je potem okoli sladkih drobtinic nabralo veliko število muh. Odleglo mu je, ko je videl, da je z enim samim udarcem naenkrat ubil sedem svojih malih neprijateljic.

Globoko se je zamislil nad tem dogodkom. »Sedem na en mah!« je pomislil. »Tega ne zna vsak, za to je treba močnega junaka. Kot tak se bom odslej kazal. Le počakaj, ljubi mojster Igla, nič več ne boš krojačil! Do vratu imam že dosti tega vednega vbadanja, kratek konec napravim. Nečem biti več krojač, temveč kralj. To tudi bom, pa naj velja kar hoče!«

Gospod mojster Igla je bil zvita buča. Niso zaman hodili k njemu po svete ljudje od blizu in daleč. Kupil si je krasen širok pas, nanj pa si je všil s srebrno nitjo napis: »Sedem na en mah!« opasal se je z njim in šel po svetu. V popotno torbo je del kos sira in svojega edinega prijatelja vrabca, ki je hodil k njemu vsako jutro na odprto okno jest.

Večkrat je slišal, da je daleč, daleč od domačega kraja velik gozd, v katerem prebivajo velikani in divje zveri. Govorilo se je, da hodijo ponoči na plen, jemljejo ljudem živino in jim uničujejo polje, tako da se prebivalstvo vedno bolj izseljuje. Kralj je obljubil veliko nagrado onemu, ki bi pregnal škodljivce, toda kdorkoli si je upal nad nje, vsak je to predrznost plačal z življenjem.

V tisti gozd je brez strahu nameril svoje korake naš krojač. Zaupal je svoji prebrisanosti, ki mu je doslej vedno pomagala iz nevarnosti.

»Kam pa, človeče, kam?« ga je vprašal velikan, ki mu je v gozdu naenkrat stopil nasproti.

Krojač se ni čisto nič prestrašil, ampak je predrzno odgovoril: »Iščem bolj močnega, nego sem jaz!«

Zahtevajte Zvezdno cikorijo!

»Nikar ne bodi tako nesramen!« se je jezno zadrhl velikan, pobral kamen in ga zmečkal v roki na drobno. »Poizkusi, če znaš kaj takega!«

Krojač je delal, kakor bi se pripogibal za kamnom, namesto tega pa je segel v torbo, izvlekel iz nje kos sira in ga zmečkal na drobne kosce. Velikan je mislil, da drobi kamen, pa se je silno začudil. Pripognil se je vnovič, pobral drug kamen in ga vrgel tako visoko, da je šele za par minut padel nazaj. »Pa še ti to napravi!« je dejal krojaču. »Rad bi videl, če znaš kaj takega!«

»To je zame malenkost,« se je prebrisano smejal krojač, spognil se je, pa je spet na skrivnem segel v torbo, potem se je vzdignil, odprl roko in z nje je namesto kamna izpustil vrabca, ki je kakor strela zletel kvišku in se ni več vrnil. »Ti si pa res korenjak!« je dejal velikan. »Vendar moram še enkrat poizkusiti tvojo moč. Pomagati mi moraš nesti tole jelko k mojemu brlogu. Potem te šele izpustim iz tega gozda, ne da bi te kaznoval za to, ker si se upal vanj.«

»Dobro«, je dejal krojač, »ti poprimeš deblo, jaz pa veje.« Velikan je dal jelko na ramo, krojač pa je zadaj držal vrh, kar mu ni delalo nobenih težav. Veselo je žvižgal in korakal za velikanom k brlogu, ki je bil pod neko veliko skalo.

Tam je položil velikan jelko k drugim drevesom, ki so tam ležala in jih je rabil za kurjavo. Potem pa je dejal svojemu spremljevalcu: »Zdaj lahko greš, nihče te ne bo nadlegoval, svojim podložnikom bom ukazal, da te povsod puste naprej. Kajti jaz sem gospod tega gozda.«

Krojač se ni nič obotavljal, šel je dalje in je srečno prišel iz gozda. Pot ga je kmalu pripeljala v glavno mesto. Tam si je kupil lepo novo obleko in kar čudil se je, tako lepo mu je pristojala. Nihče bi ne bil v njem spoznal ubogega krojača. Ko si je bil kupil še krasen meč, se je podal v kraljevsko palačo.

Stari kralj je ravno sedel na zlatem prestolu pod krasnim baldahinom, na stopnicah prestola je čepel dvorni norec, okoli pa so bili zbrani vitezi, grofi in knezi s svojimi damami.

Ko je kralj zaslišal, da ga je prišel obiskat junak, ki potolče sedem na en mah, se je silno prestrašil. Bal se je, da ga hoče pregnati s prestola in sam zavladati. In namenil se je, da junaka na zvit način uniči. Predstavljal si je, da je ta mož velike postave in moči, v kraljevsko dvorano pa je stopil namesto pričakovanega junaka vitez, ki ni bil prav nič drugačen nego vsi drugi.

Zahtevajte Holinsko žitno in sladno kavo!

Kralj se je zadovoljno nasmejal; takega junaka se mu pač ni bilo treba bati.

»Če si res junak, kakor praviš,« je nagovoril krojača, »lahko rešiš našo deželo velikega sovražnika. Gotovo veš, da mislim ona dva velikana, ki prebivata v gozdu in uničujeta okolico. Če se ti posreči ugonobiti ju, ti prepustim polovico svojega kraljestva.«

»Sprejemam«, je dejal krojač, se poklonil kralju in je zapustil dvorano. Podal se je nazaj v gozd, ki ga je bil nedavno zapustil, in je nameril naravnost k brlogu. Oba velikana sta spala blizu brloga pod visokim hrastom in sta smrčala, da se je daleč po gozdu razlegalo. Krojač je naložil v svojo torbo kamenja, zlezal na hrast in je na vsakega velikana vrgel po en kamen. Velikana sta se takoj prebudila, in ker je mislil drug o drugem, da ga je udaril s kamnom, sta se jela pretepavati in sta nazadnje pobila drug drugega. Ko je krojač videl, da ne dihatā več, je zlezal s hrasta, snel jima kapici z glav in ju je prinesel kralju.

Kralj se je silno čudil, da ima ta slabi vitez toliko moči, toda dane obljube ni hotel izpolniti.

»Preveč lahko bi dobil polovico mojega kraljestva,« je dejal kralj krojaču. »Bolje si jo moraš zaslužiti. Dam ti k tej polovici še svojo hčer za ženo, ali izvršiti moraš nov junaški čin. V mojem gozdu živi enorog, ki je nevaren celi okolici. Pojdi in ubij ga!«

Krojač je šel. Takoj na obronku gozda je zagledal enoroga, ki je divje drvil proti njemu. Krojač je kakor strela skočil za debel javor, in nevarna žival se je — hoteč ga prebosti — z vso silo zagnala proti drevesu, da je rog skozi in skozi predril deblo. Roga pa ni mogla spet tako hitro potegniti ven in tu je skočil krojač, vzel meč in jo je z enim sunkom zabodel.

Ko je spet prišel h kralju z dolgim rogom divje živali, je dejal kralj: »Vsega dobrega je po troje; še enkrat pojdi v gozd! V njem divja divji mrjasec, ki je že toliko škode napravil meni in prebivalstvu, da bi se ga prav rad iznebil. Če se ti posreči, da še tega ugonobiš, ti dam celo svoje kraljestvo in še svojo hčer povrh za ženo.«

Krojač se vnovič napoti v gozd, in kralj je menil, da se to pot pač ne vrne več in ga divji mrjasec gotovo raztrga.

Toda silno se je zmotil. Krojač je čakal mrjasca pri stari kapelici, in ko je zver pridivjala proti njemu, je zbežal brž v kapelico in skočil skozi odprto okno ven. Mrjasec se je zagnal

Zahtevajte Holinsko cikorijo!

za njim v kapelico, toda skozi okno ni mogel, ker je bilo za njegovo obširno telo preozko, predno pa se je obrnil proti vratom, jih je prebrisani krojač že trdno zaprl. Nato se je postavil k oknu, in komaj je razdivjani mrjasec pomolil skozenj glavo, da bi prišel na prosto, že mu jo je krojač odsekal. Potem je iz nje izpulil dva zoba in ju je nesel kralju v dokaz, da je izpolnil tudi tretjo njegovo željo.

Ko je kralj videl, da se mora vitezu umakniti s prestola, se je zelo prestrašil. Poizkusiti pa je hotel še eno sredstvo. Ko se je krojač po tako težavnem delu krepčal v jedilnici s pečenko in vinom, je dal kralj na skrivnem poklicati svoje vojake in jim je ukazal, naj viteza ujamejo in umore.

Vojaki so takoj ubogali in so nepričakovano vdrli v jedilnico. Krojač je takoj spoznal, da prihajajo z neprijateljskimi nameni, skočil je od mize in zaklical z mogočnim glasom: »Sedem na en mah, vi beriči!«

Vojaki so se tega vzklika silno prestrašili, kajti vedeli so dobro, kaj vse je že izvršil, in mislili so si, da tudi nje same pobije; zato so se raje razpršili na vse vetrove, kakor vrabci, če mednje ustreliš.

Tu je izprevidel kralj, da se s takim junakom ni dobro šaliti, in je izpolnil dano obljubo: prepustil mu je celo državo in mu je dal svojo hčer za ženo. Tako se je izpolnila vroča želja mojstra Igle; nič več ni bil ubog krojač, postal je mogočen kralj.

JOS. PREMK:

Ni prišla . . .

Zalosten dan je bil zunaj: nebo, kakor iz plesnjivega pergamenta, brez solnca, brez modrine. Ulice so spale v lenem miru, gardine na oknih so bile še spuščene, nikjer ni bilo človeka, ki bi šel z veseljem v obrazu in z rožo v nedrih . . .

Jesensko jutro je bilo, dolgočasno in polno duhomorne puščobe; in kdor je nosil v svoji duši še tako žalostne spomine in prevare, kakor Miroslav Vrhnik, ni šel med nje, ki ne čutijo, kako je strašna misel: ločiti se za vedno od tega mučnega, a vendar lepega življenja . . .

— Samo enkrat živim — tako je mislil Miroslav Vrhnik — in tepec je vsak, kdor me psuje z lumpom, ako kršim kislo maniro nadutih profetov, ki nosijo v duši prav toliko nerazrešenih zagonetk, kakor jaz . . .

Kdo je okusil življenje, ki je prerokovano?! Kdo je prišel in povedal o slasti, ki je obljubljena?! In kje je ona — — ona, ki je prisegla, da pride in je — — ni?! —

»O, Minka! . . . Minka!«

Bili so namreč nekoč tudi časi, ko je ljubil Miroslav Vrhnik vse lepo in veroval v vse — negotovo . . .

Še misel se ni ukradla v njegov razum, ki bi onečastila njegove biserne vzore, kaj šele, da bi šel in dvomil nad vsem, kar je menil svetega nositi v svoji duši . . .

Takrat je ljubil Miroslav Vrhnik dekle — nežno bitje z velikimi bolestnimi očmi in temnimi tako, kot izklesane iz črnega mramorja . . . To je bila ljubezen rojena ob srečanju dveh začudenih pogledov, gojena zaradi čustva in ljubezni same in polna divjega suženjstva, ker noben izmed njiju ni smel pomisliti na trenutek ločitve . . .

Pa zgodilo se je sredi rožnih dni, da so zadobile tiste globoke oči še bolestnejši izraz: Minka je obolela.

Nenadoma so se ji včasih napele mlade prsi, pritisnila je robec na ozke drobne ustnice in takrat sta se ji napeli senci, beli tako, da se je videla skozi prosojno polt vsaka žilica . . .

»Tudi moja mati je umrla za jetiko —«

Miroslav Vrhnik prvi čas sicer ni mogel pojmiti, da bi zagreblj njo — njo — v zemljo in navalili nanjo dva metra visoko prsti . . . Ta misel je bila zanj tako grozna, kakor dejstvo samo, a edino rešitev je imel samo v nečem, kar je živelo takrat v njegovi duši še v precejšni veri . . .

»In ako se res zgodi — prišla boš in me boš ljubila, kakor sedaj —«

Minka ga je pogledala prvi hip sicer začudeno, a potem je stisnila trepalnice in je prikimala.

»Prihajala boš gotovo?«

Prijel jo je za roko in čutil je, kako mu jo je stisnila.

»Da, prihajala bom, gotovo!«

Zopet mu je stisnila roko in mu jo odmaknila, kot da se je prestrašila obljube, ki jo je storila.

»Ako te ne bo —« je dejal takrat Miroslav, — »bom vedel, da ne živiš nikjer več in je vsaka vera v posmrtnost — bedarija. Ako se je zgodilo to enkrat, dvakrat, trikrat, zakaj bi se ne moglo zgoditi med nama, ki se tako ljubiva. Brez tebe, Minka, mi bodo noči tako dolge! . . .«

Takrat se je privila k njemu in ga poljubila brez besed . . .

Miroslav Vrhnik je bil prepričan, ako ne pride ona, ki ga ljubi, kakor nikdo na svetu, ni prišel nikdo in je vse tisto besedičenje — bajka.

To je bilo v aleji za visoko platano, ko je jesen teptala rože po vrteh in je bilo vse nekam žalostno in otožno...

In ni še padel prvi sneg, ko je Minka legla... Grozni so bili za Miroslava tisti dnevi, a kmalu je nastopil konec — tisti dan pred Božičem je izdihnila...

Miroslav Vrhnik ni šel za pogrebom, tudi ni bil ob njeni smrtni postelji — doma je ležal na postelji z obrazom zakopanim globoko v blazine...

— Ali bo prišla? —

To je bila edina njegova misel in z nestrpnim pričakovanjem je čakal noči.

— Pa minula je noč, sicer brez spanja, a Minke — ni bilo!

In ni je bilo niti drugo noč, niti tretjo, nikoli... in tudi ta zadnja noč je bila dolga... skoro vsake pol ure se je prebudil.

In sedaj je bilo jutro, dolgočasno in pusto, kakor misel na posmrtnost...

Malo ljudi je bilo na ulici, sami mrki in nezadovoljni obrazi in tistikrat se je zganilo v Miroslavovem srcu zopet nekaj, na kar je mislil skoro vsako noč...

»Haha, haha!«

Čuden smeh se je razlegal po sobi, skoro je bilo v njem nekaj blaznega in groznega...

Uprl je udrte oči v tla in se stisnil za senci...

»Nikoli te ne pozabim, a vendar —« Zopet se je zamislil in v tisti zamišljenosti so se mu zaklopile trudne trepalnice, da sam ni vedel kdaj...

Ko se je prebudil, je plavalo solnce že visoko nad obzorjem in ulice so bile bolj glasne... bolj žive...

Brez vsake prave misli se je napolnil doli po stopnicah in potem proti pokopališču. Šel je naravnost do tistega groba, kjer so se blestele v belem mramorju zlate črke njenega imena:

Tukaj počiva Minka V. — — — — — Do veselega svidenja! — »Do veselega svidenja —« se je nasmehnil Miroslav, pa njegov smeh je bil, kakor plač... ker zadnji up... je umiral v njegovem srcu...

In ako se vendar moti? — Potem je ravno smrt rešiteljica cele uganke, ker spoznal bo svojo zmoto šele po tistem trenutku, ko ne bo več mislil, nič več upal, ampak zagledal veličastvo... ali pa odšel v nič... iz katerega je postal...

Luči nasproti, v smrti je rešitev vseh zagonetk!

Miroslav Vrhnik je posegel v žep in stisnil v roki nekaj svetlega. Hip nato je počil strel in curek tople krvi se je pocedil iz Vrhnikovega senca.

Začudeno so se spogledale ženice, ki so sadile rože po grobeh in pokrižale so se v bogaboječem začudenju, kot da se je zgodilo bogve kaj...

• GOSPODINJSTVO •

Zelo se moti vsaka gospodinja, ki misli, da je vseeno, kakšen kavni pridatek rabi. Kajti kavni pridatek je pri napravljanju kave prav tako važna stvar, kakor kavna zrna ali mleko. Če nimaš dobrih kavnih zrn, ne bo kava dobra, vzameš pa lahko najboljšo zrnato kavo in najboljše mleko, pa ti slab kavni pridatek vse pokvari. Zato pametne gospodinjje prav posebno gledajo na to, da dobe res dober kavni pridatek. Ker so pa spoznale, da je najboljši kavni pridatek Kolinska kavna primes, rabijo samo to in je ne marajo več opustiti, tako zelo se jim je priljubila. Pa ne samo izvrstna kakovost, še nekaj drugega je vzrok, da imajo naše gospodinjje Kolinsko kavno primes tako zelo rade; to namreč, da je pristno domače blago. Naši nasprotniki iz narodnostnih vzrokov odklanjajo Kolinsko kavno primes in je ne marajo kupovati, ker je domače slovensko blago in Kolinska tovarna izključno domače podjetje. Iz ravno tega vzroka pa jo tem raje kupuje vsaka zavedna slovenska gospodinja, ker ve, da je prva zapoved vsake zavedne Slovenke tisto znano in Slovencem neizogibno potrebno geslo: Svoji k svojim!

Nov način, kako ohranimo jajca sveža. Ako jajca dalj časa ležé, izpuhti iz njih voda in na njeno mesto pride skozi luknjičasto jajčno lupino in tudi skozi jajčno kožico zrak v notranjost jajca k beljaku in rumenjaku. Z zrakom pa pridejo tja tudi razne plesnobne glivice in bakterije, od katerih začne jajce gniti in postane za uživanje neporabno. Razni načini konserviranja jajc izkušajo torej preprečiti, da bi v jajce prišel zrak. Toda tudi to se za daljši čas ne obnese in jajca začno po daljšem ležanju vseeno gniti. Zakaj? — Zato, ker se nahajajo tiste glivice in bakterije, ki povzročujejo gnitje, tudi že v luknjicah jajčne lupine, še celo predno je kura jajce znesla. Torej, da ohranimo jajca čisto sigurno sveža, moramo tudi te bakterije, ki se že v jajcu nahajajo, uničiti. Dr. Flanicka v Monakovem priporoča sledeči način: Najprej vsa jajca natanko preiščemo, če nimajo kje kakšnih razpoklin, kar lahko določimo, če trkammo jajce ob jajce. Potem damo jajca v mlačno vodo (35 stopinj Celzija), kjer jih pustimo četrte ure, nato jih z otiračo dobro odrgnemo, da spravimo z lupine vso umazanost. Ko so jajca očiščena, jih podržimo 4—5 sekund (ne sekunde dalj!) v vreli vodi. Po preteku teh 4—5 sekund jih vzamemo ven in jih ohladimo takoj v mrzli vodi, na to jih položimo na čist prt in jih pustimo, da se na zraku posuše; otirati in brisati jih zdaj s prtom ne smemo več. Ko so jajca čisto suha, jih zložimo v zaboj v pleve, rezanico (škopo) itd. in spravimo na suhem, hladnem kraju. Tudi materijal, v katerem so jajca zložena, mora biti čisto suh. — Ko jajca pomočimo za 4—5 sekund v vrelo vodo, ubijemo s tem vse škodljive bakterije v lupini, ob enem se strdi tisti del tekočine, ki je med lupino in jajčno kožico, tako so luknjice jajčne lupine tudi zaprte in zrak ne more notri. Najvažnejše pri celem ravnanju je, da se strogo držimo onih 4—5 sekund, ko potopimo jajca v vrelo vodo; ne sekunde dalj jih ne smemo imeti v vodi; če ne, se strdi tudi beljak pod kožico in jajce je za nič. Ta način je zelo priprost in ne stane nič. Jajca pa se držijo $\frac{3}{4}$ do 1 leta in imajo isti okus in vonj kakor čisto sveža. —

Nezrelo sadje. Sadjje je jako dobra osvežujoča in zdrava jed, če ga uživamo zrelega; nezrelo sadje pa je zdravju zelo nevarno. Posebno na

otroke je treba paziti, da ne jedo nezrelega zelenega sadja, ki ga dobe po vrtovih. Nezrelo sadje povzroča v črevesu vnetja in bolečine in oslabi črevo, da postane lahko sprejemljivo za bacile griže in tifusa, zato so ob tem času te bolezni posebno razširjene. Dobro je, če sadje olupimo ali vsaj dobro operemo, ker se drže lupine nečistoče. Nevarno je požirati črešnjeve in češpljeve peške, ker lahko povzročé huda vnetja v črevesu. —

10.000 metrov ostankov !

Vsled zadnje velike povodnji, ki je poplavlila tudi mojo tovarniško zalogo blaga, sem prisiljen cele kose zrezati na ostanke in jih prodajati 50% pod ceno. To so: kanafasi, oksfordi, bele tkanine, cefiri, flanele, raznovrstne višnjeve tiskanine za obleke in predpasnike, barhanti itd. itd.

Po vodi nastale male, komaj vidne madeže je lahko odpraviti.

Razpošiljam 1 zavitek 5 kg za K 18— po povzetju. Če se naroči 2 zavitka, pošljem franko.

Ant. Maršik, mehan. tkalnica za raznobarvno blago,
Giesshübel p. Neustadt n. M., Češko.

Višjega štab. zdravnika in fizika dr. Schmidta znamenito

olje za sluh

odstrani hitro in temeljito nastalo gluhosto, tečenje iz ušes, šumenje po ušesih in naglušnost, tudi ako je že zastarano.

Steklenica stane 4 K z navodilom o uporabi.

Dobiva se samo v lekarni na Novem trgu v Celovcu.

Cvetlični salon in trgovina s semeni

Viktor Korsika

Ljubljana Kongresni trg štev. 3

Izdelovanje šopkov in vencev s trakovi in napisom po najnovejši obliki in nizki cenl.

Največja zaloga umetnih in svežih rastlin, palm in cvetlic.

Strokovno urejena trgovina različnih pristnih in dobro kaljivih, poljskih, zelenjadnih in cvetličnih semen.

≡ Špedicija in komisija ≡

„BALKAN“

Podružnica: Ljubljana, Dunaj. cesta 33
v „Prvem ljubljanskem javnem skladišču“.

Centrala v Trstu.

== Prevažanje blaga in pohištva. ==

Selitve s patent. selitvenimi vozovi

Skladišče. na vse strani. Zacarinarje.

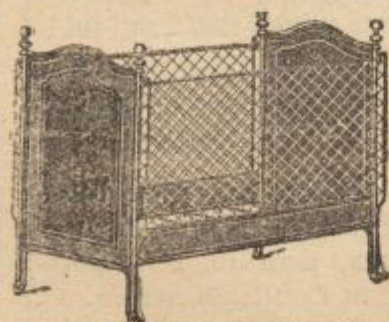

Trgovina z železnino **Fr. Stupica** v Ljubljani

Marije Terezije cesta 1.

priporoča cenjenim gospodinjam in ne-
vestam svojo lepo urejeno **zalogo**

kuhinske opreme in
posode od navadnih do naj-
finejših vrst, **ledne omare,**
peči, štedilnike, lične
kletke, železno po-
hištvo, ter vso drugo želez-
nino. — Naročila na deželo
se izvršujejo hitro in solidno.

Trgovina s steklom

M. TUŠEK

LJUBLJANA Stari trg 28

Priporoča svojo veliko zalogo
**steklenine, porcelana
svetilnik in podob**

 po najnižjih cenah

Izvršuje točno in solidno vsa v to stroko
spadajoča dela.

Tovarna pohištva

J. J. NAGLAS

Zaloga in pisarna: **LJUBLJANA** Tovarna s stroji:

Turjaški trg št. 7 — Trnovski priistan 8-10

Založena leta 1848

**Zaloga priprostega in najfinejega lesenega
in oblazinjenega pohištva,**

zrcal, strgarskega in pozlatarskega blaga, pohištvene robe, zaves,
odej, preprog, zastiral na valjih, polknov (šaluzij).

Otroški vozički, železna in vrtna oprema

Edina

**KOLINSKA
KAVINA
PRIMES**

je

najokusnejši

in edino

pristni slovenski izdelek